

Interpellatie van Mevr. KOKAJ : De noodopvang in Ukkel voor mensen die dakloos zijn of geen woning hebben.

Interpellatie van de h. TOJEROW : De houding van de autoriteiten van Ukkel ten aanzien van het verzoek om opvangplaatsen voor noodopvang van daklozen te openen.

Mevr. Kokaj stelt dat 'dakloosheid' een ernstige vorm van armoede, kwetsbare rechten en sociale uitsluiting is. Toch stijgt het aantal daklozen of mensen die slecht gehuisvest zijn in Brussel voortdurend en hun profiel wordt steeds gevarieerder. De laatste hartverscheurende bewustwordingscampagne van de SAMU Social herinnert ons eraan dat één op de vier mensen die in deze faciliteit verblijven een kind is.

De laatste telling van Bruss'Help schat het aantal getroffen op 10.000, waaronder 3.000 aanvragers van internationale bescherming, van wie er 1.000 dakloos zijn.

Nochtans worden de menselijke waardigheid en het recht op fatsoenlijke huisvesting gegarandeerd door zowel de Belgische Grondwet als door tal van internationale instrumenten die België verplicht is na te leven.

In juni 2021 ondertekende België ook de Verklaring van Lissabon, waarin het zich verbindt tot 5 kernprioriteiten om tegen 2030 een einde te maken aan dakloosheid in Europa.

Het begin van 2026 werd gekenmerkt door temperaturen onder nul en ondraaglijke weersomstandigheden voor daklozen.

Op 7 januari riskeerden alleen al voor Hub Humanitaire minstens 50 mensen onderkoeling. De hele sector raakte snel verzadigd, ondanks de activering van het plan voor extreme kou.

De overheid heeft de verantwoordelijkheid om een antwoord te bieden op deze structurele crisis in opvang en huisvesting, op lange termijn door de oorzaken en gevolgen ervan actief te bestrijden, maar ook op korte termijn door ervoor te zorgen dat niemand deze winter op straat doorbrengt.

De gemeentes en hun OCMW's zijn het beu om de gaten te moeten dichten die door de andere bestuursniveaus zijn ontstaan. Als reactie op deze situatie van grote nood hebben verschillende gemeentes noodopvangcentra opgezet.

Op 25 december 2025 werd een tijdelijk systeem geactiveerd in Elsene. Vorst heeft een sportzaal ter beschikking gesteld die plaats biedt aan 70 tot 90 mensen. De WTC-toren ging bijna open toen mevrouw Kokaj haar interpellatie schreef.

Ukkel heeft al naam gemaakt in de strijd tegen dakloosheid, met de opening van het uitstekende Housing First-project in de Vanderkinderestraat afgelopen voorjaar. Mevr. Kokaj wil graag weten welke opvangmogelijkheden in Ukkel overwogen kunnen worden.

In maart 2023 vroeg mevrouw Kokaj het college naar de praktische uitvoering van de motie "Ukkel, gastvrije gemeente", waarbij ze de nadruk legde op opvang (optreden als tussenpersoon tussen verenigingen die gespecialiseerd zijn in de tijdelijke bezetting van gebouwen en de eigenaars van leegstaande gebouwen, gebruikmaken van het recht van opeising of overheidsbeheer waar dit relevant en mogelijk is, de toegang tot noodhuisvesting vergemakkelijken waar dit mogelijk is).

Ze wil de vragen die ze eerder stelde over migranten zonder papieren uitbreiden naar alle daklozen.

Kan het college de hierboven vermelde verenigingen identificeren en informeren over het bestaan van lokalen die uitzonderlijk en tijdelijk ter beschikking kunnen worden gesteld van daklozen? Welke banden zijn er tot nu toe gelegd tussen organisaties op het terrein en de gemeentelijke

overheden? Beschikt het college over informatie over de staat van leegstaande gebouwen en heeft ze contact met hun eigenaars?

De h. Tojerow herinnert eraan dat de Brusselse minister van Sociale Actie enkele dagen geleden aan het gewestelijke parlement verslag uitbracht over de dramatische situatie van daklozen, vooral in periodes van koude en extreme koude.

Volgens zijn antwoord op 9 januari sliepen bijna 750 mensen nog steeds op straat.

De minister vermeldde ook een oproep aan de Brusselse burgemeesters om de voorziening van opvang te voltooien.

Slechts twee gemeentes, Vorst en Elsene, zouden positief op deze oproep hebben gereageerd.

Zijn de Ukkelse autoriteiten van plan oplossingen te vinden om positief op deze oproep te reageren en te laten zien dat Ukkel ook in dergelijke omstandigheden in staat is verantwoordelijkheid te nemen en solidariteit te tonen?

De h. Meeus wijst erop dat Les Engagés zich zeer bewust is van de benarde situatie van daklozen, vooral in periodes van extreme kou.

België verbindt zich ertoe de menselijke waardigheid en het recht op behoorlijke huisvesting te respecteren, zoals bepaald in de Grondwet en verschillende internationale instrumenten. België heeft ook de Verklaring van Lissabon ondertekend, die als doel stelt dakloosheid te beëindigen tegen 2030.

In Brussel is de situatie zeer zorgwekkend. Volgens de laatste telling zijn er bijna 1.000 daklozen. Les Engagés is voorstander van de uitvoering van het plan voor extreem koud weer op de verschillende bestuursniveaus.

Nadat de minister voor Sociale Actie in het Brusselse parlement had verklaard dat er begin januari 750 mensen op straat sliepen, deed hij een oproep aan de gemeentes om meer winteropvang te bieden. Vorst en Elsene zijn de enige gemeentes die positief op dit verzoek hebben gereageerd. Ukkel van haar kant heeft geïnvesteerd in het project Housing First in de Vanderkinderestraat.

Heeft het college het beroep van de Brusselse minister geanalyseerd? Zo ja, wat deed hij dan? Is het college van plan om daklozen tijdelijk onderdak te bieden? Zijn er leegstaande panden die op korte termijn gebruikt kunnen worden voor noodopvang? Welke banden zijn er gesmeed met verenigingen op het terrein om diensten te coördineren en een veilige opvang te garanderen? Welke maatregelen zijn gepland om ervoor te zorgen dat een dergelijke situatie zich in de toekomst niet meer voordoet?

Schepen Wyngaard antwoordt dat het college volledig van plan is om ervoor te zorgen dat Ukkel haar rol als gastvrije en ondersteunende gemeente vervult, in overeenstemming met haar verbintenissen.

De preventieteams zijn tijdens de wintermaanden meer dan gewoonlijk op het terrein om kwetsbare mensen te ontmoeten en hen door te verwijzen naar sociale diensten of het OCMW-centrum, als ze daarmee instemmen.

Zoals elk jaar heeft de afdeling Preventie ook het project "Solidarity Bag" uitgevoerd.

Het Housing First project blijkt een veelbelovend experiment te zijn. Daklozen hebben hier nu een thuis en zijn het middelpunt van een sociaal rehabilitatieprogramma dat wordt uitgevoerd door verenigingen zoals Relink First, dat aanwezig is op de begane grond van het gebouw aan de Vanderkinderestraat. De vereniging zorgt voor tussen de 40 en 60 mensen, waarvan een derde een band heeft met het Ukkelse grondgebied.

Ukkel is misschien niet een van de gemeentes waar de situatie het meest dramatisch is maar het heeft niettemin een aanzienlijk aantal mensen die in precare omstandigheden leven.

Net voor de covidcrisis steunde de h. Lambert-Limbosch een prachtig project in de Horzelwijk, gericht op daklozen met huisdieren.

Op initiatief van mevr. Ledan heeft het college ook een project gesteund op de Neerstallesteenweg, onder auspiciën van Belrefugees.

Het Brugmanntehuis kon niet worden gebruikt als woonvoorziening in het kader van het koudweerplan, omdat het nog steeds enkele bewoners huisvest en al wordt gebruikt als tehuis voor een groot gezin en voor alfabetiseringscursussen.

Ook het gebouw in de Victor Gambierstraat, dat voornamelijk wordt gebruikt voor opslag, kon ondanks de beschikbare ruimte niet worden gebruikt om mensen te huisvesten omdat het niet voldoet aan de brandveiligheidsnormen van de DBDMH.

Het college is echter klaar om zijn verantwoordelijkheid op te nemen en zal, gezien het transversale karakter van het probleem, de komende dagen overleg plegen met de verschillende betrokken gemeentediensten (Sociale Actie, Preventie, Plan U, Gemeente-eigendommen, Huisvesting ...) om het systeem te verfijnen en een betere reactie te garanderen bij toekomstige periodes van extreme kou.

Het openbaar beheersrecht zal voor het eerst worden geactiveerd in Ukkel, met betrekking tot een eigendom waarvan de eigenaar moet reageren om het te renoveren en ter beschikking te stellen van kwetsbare groepen.

Mevr. Kokaj herinnert ons eraan dat het de taak van de gemeente is om de schade te herstellen die is veroorzaakt door de passiviteit van andere overheidsniveaus.

Ze wil er ook op wijzen dat het OCMW en alle diensten die verantwoordelijk zijn voor sociale actie hun steentje bijdragen.

Ze merkt op dat de h. Meeus bijna woord voor woord de bewoordingen van haar eigen interpellatie herhaalt en hoopt dat hij haar zorgen zal overbrengen aan zijn eigen politieke partij en aan de machtsniveaus waaraan hij deelneemt, om de last voor de gemeente te verlichten.

Ze erkent echter dat de opvang van daklozen niet dezelfde problemen oplevert als vluchtelingen.

Structuren zoals seniorencentra, die in perioden van extreme kou door hun gebruikelijke publiek niet worden bezocht vanwege gladde trottoirs, kunnen tijdelijke oplossingen bieden.

In ieder geval bedankt mevr. Kokaj het college voor haar initiatieven op dit gebied.

De h. Tojerow begrijpt niet waarom slechts 2 of 3 van de 19 gemeentes in staat zijn geweest om opvangfaciliteiten aan te bieden, met name turnzalen, en waarom Ukkel ontbreekt ondanks de grootte van zijn grondgebied.

Schepen Wyngaard erkent dat Ukkel qua oppervlakte de tweede grootste gemeente van Brussel is maar wijst erop dat het grondgebied veel kleiner is als rekening wordt gehouden met de beboste gebieden.

En bij dit soort problemen moeten we ook rekening houden met het feit dat Ukkel niet de meest centrale gemeente is.

Seniorencentra hebben relatief weinig sanitaire voorzieningen en turnzalen kunnen slechts een zeer tijdelijk alternatief bieden.

De afwezigheid van een gewestelijke regering in Brussel blijkt dramatisch te zijn voor een vereniging als Relink First, die gedwongen is om een deel van haar personeel te ontslaan en de omvang van haar activiteiten te verminderen.